

Oversættelse.Bilag 7.

Landstingsmand Holger Andersens Tale i 6. Udvalg, den 20. September 1938.

Hr. *Holger Andersen* (Danmark) udtaler, at Danmark ikke er direkte interesseret i Mandatspørgsmaalet. Da Mandatsystemet imidlertid er indført i Medfør af Pagten, og de paa-gældende Omraader bestyres i Folkeforbundets Navn og under dets Kontrol, drejer det sig om hele Folkeforbundets Autoritet. Alle Medlemsstater er derfor indirekte interesserede i de Problemer, der opstaar paa dette Omraade.

I en saa urolig Tid som den, vi nu lever i, hvor Gennemførelsen af visse væsentlige Bestemmelser i Pagten betegner et særlig vanskeligt Spørgsmaal, bliver det af aabenbar Interesse for Folkeforbundet at sikre sig, at Pagtens Art. 22 anvendes i den rette Aand. Det er derfor ud fra et rent objektivt Synspunkt og Spørgsmaalets almindelige Interesse, at Hr. Andersen ønsker at henlede Udvalgets Opmærksomhed paa visse særlig vigtige Punkter. Han ønsker at udtale sin Anerkendelse af den Samvittighedsfuldhed og Upartiskhed, hvormed den faste Mandatkommission røgter et Hverv, der ofte er vanskeligt og delikat.

Med Hensyn til Bestyrelsen af Mandatomraaderne synes det gennemgaaende at være Tilfældet, at Mandatmagterne har været i Stand til at fortsætte det Fremskridtsarbejde, der er selve Formaålet med Mandatsystemet. Imidlertid maa det med Hensyn til de to A-Mandater fremhæves, at de paagældende Mandatmagter staar over for særlig indviklede og alvorlige Problemer. Dette gælder først og fremmest Situationen i *Palæstina*. Forrige Aar gjorde Raadet sig bekendt med en af Mandatkommissionen afgivet Betænkning vedrørende Palæstinas Stilling og en Erklæring fra den engelske Regering, hvorefter Mandatmagten vilde fortsætte Undersøgelsen af dette Spørgsmaal, med særlig Henblik paa den Løsning, der bestod i en Deling af Mandatomraadet. Ved en Resolution af 16. September 1937 gav Raadet sin Tilslutning til, at Mandatmagten undersøgte hvilke Foranstaltninger en saadan Løsning vilde medføre. Idet Raadet mindede om, at selve Mandatkonventionen vil vedblive at være i Kraft, saalænge der ikke er truffet anden Bestemmelse, udsatte det en Realitetsundersøgelse af Spørgsmaalet indtil det Tidspunkt, hvor Raadet vil være i Stand til at behandle det i sin Helhed.

Under det sidste Møde i den faste Mandatkommission i Juni 1938 underrettede Mandatmagten denne om, at den Løsning, der gaar ud paa en Deling, maatte anses for den, der frembød de bedste Muligheder for et heldigt Resultat, og det var følgelig den Løsning, som det blev paalagt den til Palæstina udsendte tekniske Kommission at undersøge til Bunds. Mandatkommissionen udtalte, ud fra Vigtigheden af dette Spørgsmaal, Ønske om, at der saa hurtigt som muligt maatte blive truffet en endelig Beslutning om Territoriets fremtidige Stilling, da alle de Interesser, der staar paa Spil, kun kan lide yderligere ved en Forlængelse af den nuværende Tilstand af Uvished.

Den 17. September 1938 bekræftede Englands Repræsentant i Raadet, at en Deling efter Mandatmagtens Mening principielt vilde være den bedste Løsning af Spørgsmaalet. Mandatmagten var i øvrigt ganske klar over de Ulemper, den nuværende Usikkerhed medfører, og vilde gøre alt, hvad der stod i dens Magt for at naa til en hurtig Afgørelse med Hensyn til Palæstinas fremtidige Stilling.

Paa sit sidste Møde i Juni 1938 konstaterede Mandatkommissionen, at den politiske Situation i Palæstina ikke er kommet ud af det Dødpunkt, hvor den befandt sig for et Aar siden. I Løbet af hele 1937 har der stadig været Uroligheder. Genoprettelse af den offentlige Orden har været den vigtigste Opgave for Mandatmyndighederne, der under Udførelsen heraf har udvist en Bestemthed, som Kommissionen har anerkendt, selv om Resultaterne ikke har forekommet den at staa i rimeligt Forhold til de udfoldede Bestræbelser eller de bragte Ofre.

Kommissionen paapegede endvidere, at de til Ordenens Opretholdelse trufne Foranstaltninger har tynget stærkt paa Landets Indtægtskilder, idet det har været nødvendigt at udfolde